

PILEGRIMSLEDEN

ST. OLAVSVEGENE TIL TRONDHEIM

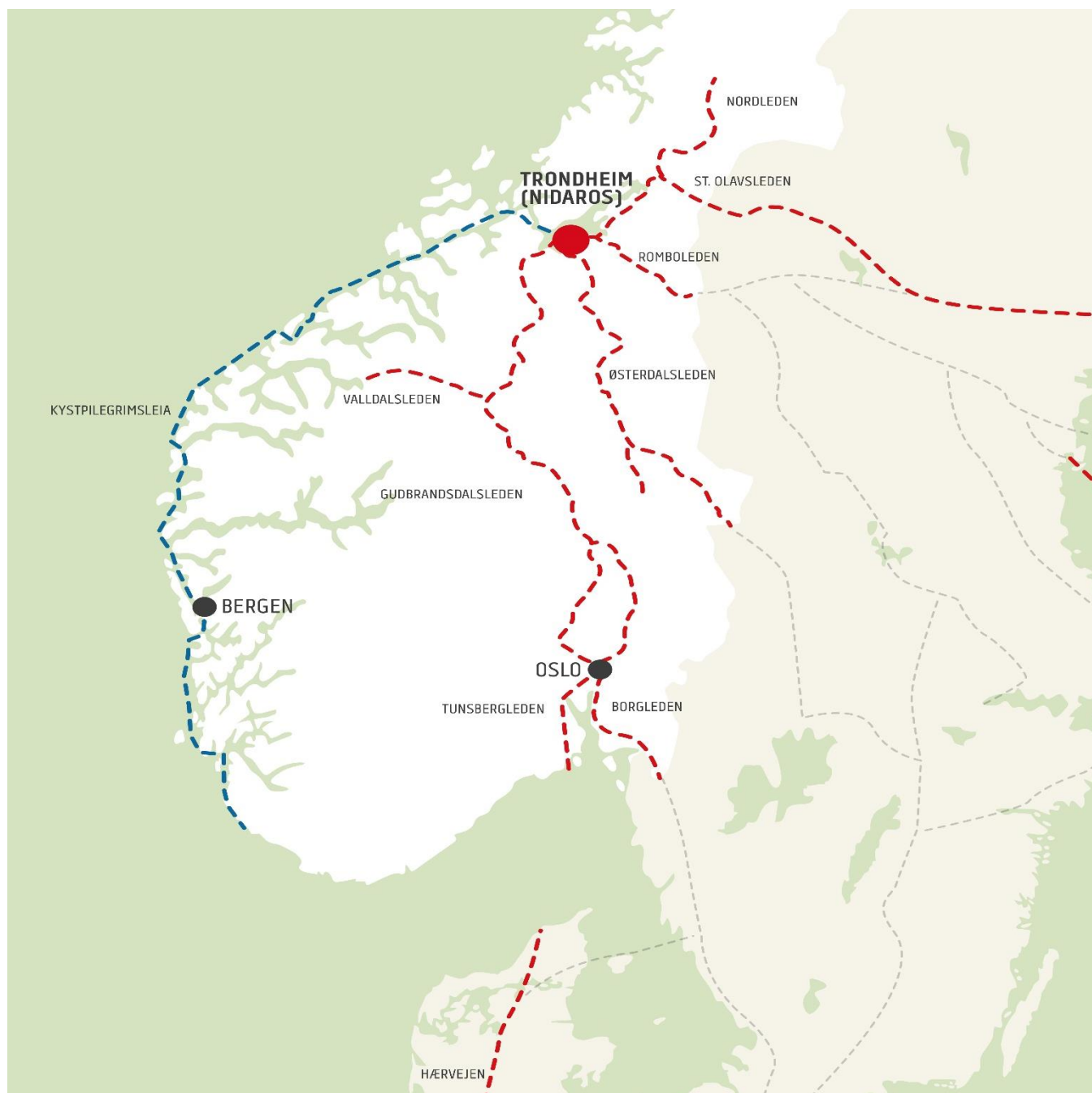

Statistikk Gudbrandsdalsleden og St.Olavsleden 2019

Mattias Jansson, Nasjonalt Pilegrimssenter

I dette dokumentet kan vi lese statistikk fra det registrerte bruket av Pilegrimsleden. St.Olavsvegene til Trondheim. I hovedsak Gudbrandsdalen, St. Olavsleden samt Østerdalsledene. Statistikken er utarbeidet med utgangspunkt i rapporter fra de regionale pilegrimssentrene.

Pilegrimsleden- St.Olavsvegene til Trondheim

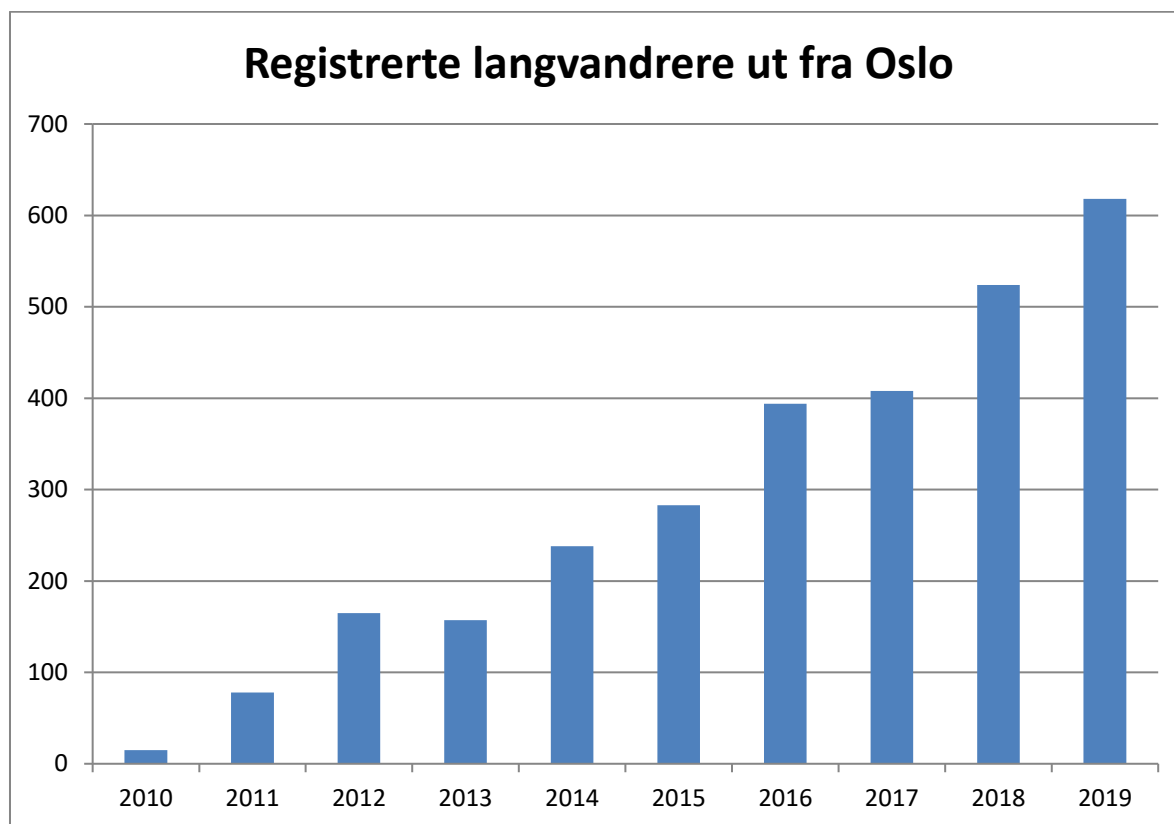
Pilegrimsleden - St.Olavsvegene til Trondheim består i dag av 9 godkjente leder. Disse er:

Gudbrandsdalsleden, St.Olavsleden, Østerdalsleden, Romboleden, Valdalsleden, Kystpilegrimsleia, Nordleden, Borgleden og Tunsbergleden.

Den sammenlagde led-lengden er over 2500 km med merket led. Det er stor aktivitet på mange av ledene både regionalt og lokalt. Langs flere leder er det og national og internasjonal ferdsel. Tallmaterialet som denne rapporten bygger på er hentet fra rapporteringer fra de regionale pilegrimssentrene langs Gudbrandsdalsleden og St.Olavsleden. I tillegg har vi fått noe statistikk fra Lia Gård på Østerdalsleden.

1. Antall langvandrere fra Regionalt Pilegrimssenter Oslo.

Regionalt Pilegrimssenter Oslo registrerer de pilegrimer som starter sin vandring fra senteret i Oslo.

Årstall	Antall vandrere	Antall besøk på sentret
2010	15	
2011	78	
2012	165	
2013	157	
2014	238	1150
2015	283	1300
2016	394	1400
2017	408	1250
2018	524	1550
2019	618	1500

Foto: Regionalt pilegrimssenter Oslo

Antall utsendte langvandrere fra Oslo regionale pilegrimsenter: I 2010: 15 pilegrimer (pg), 2011: 78 pg, 2012: 165 pg, 2013: 157 pg, 2014: 238 pg, 2015: 283 pg, 2016: 394 pilegrimer samt i 2017: 408 pilegrimer. I 2019 var det hele 618 utsendte pilegrimer sammenlignet med 524 i 2018.

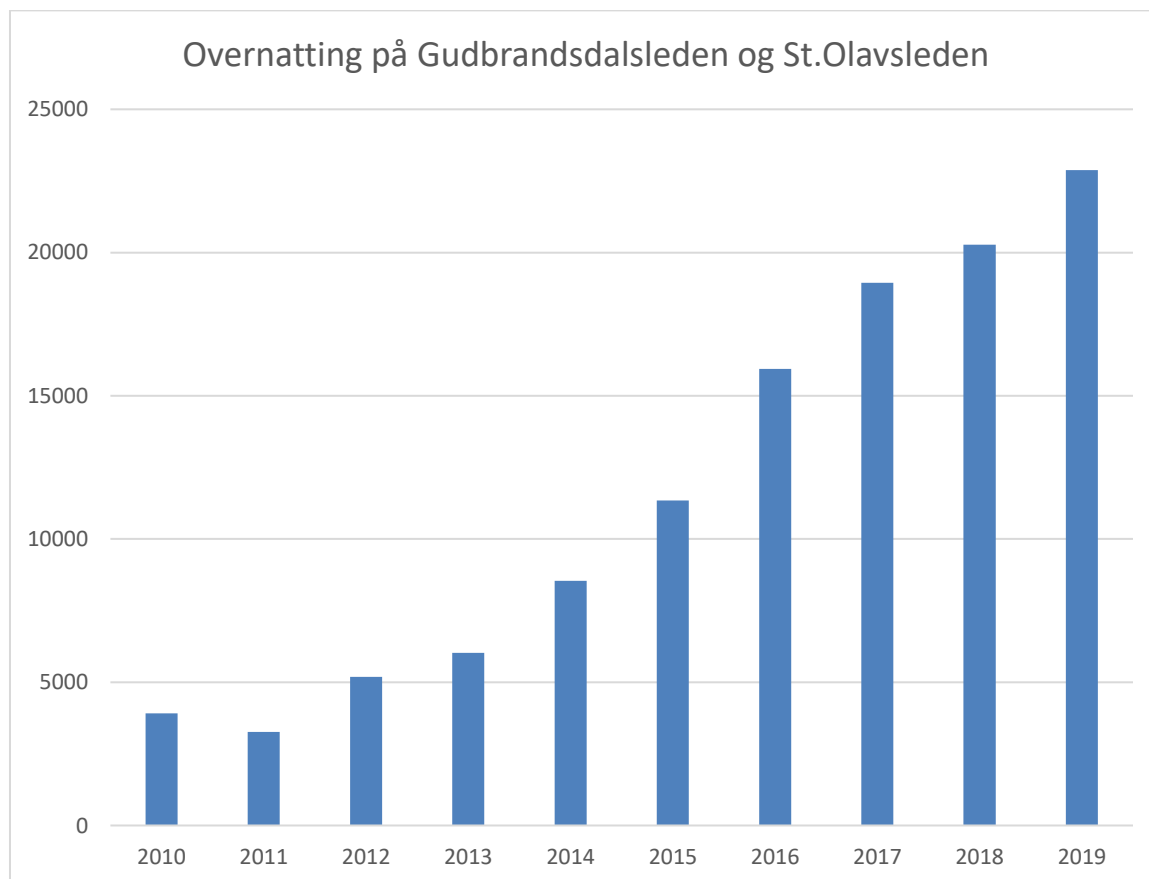
Fra 2016 til 2017 var det en økning på 3,6 %. Fra 2017 til 2018 var det en økning på hele 28,4 %, og i 2019 fortsatte den gode trenden med en økning på ytterligere 18 %.

Merknad. Dette er utsendte vandrende pilegrimer fra Oslo regionale pilegrimssenter. Det er sannsynlig at en del pilegrimer starter fra Oslo på egen hånd, uten at vi får dem registrert. Det reelle tallet er derfor å anta noe høyere.

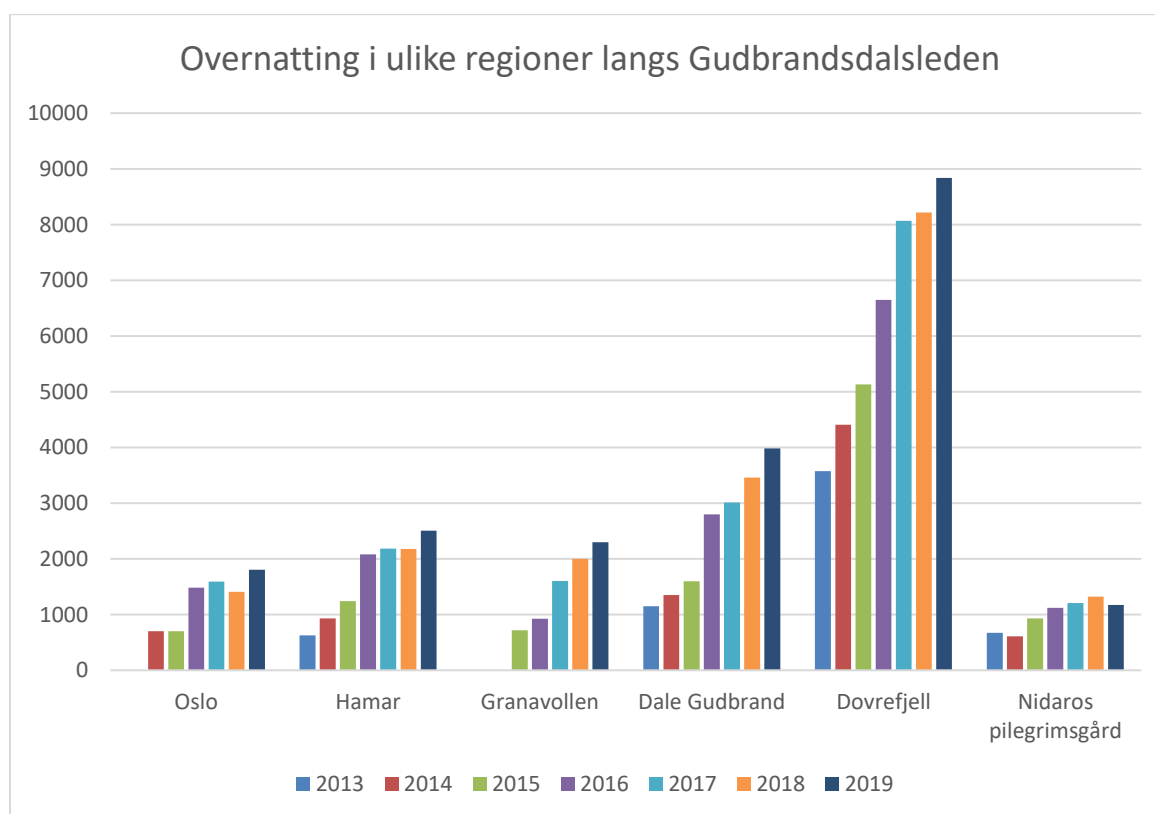
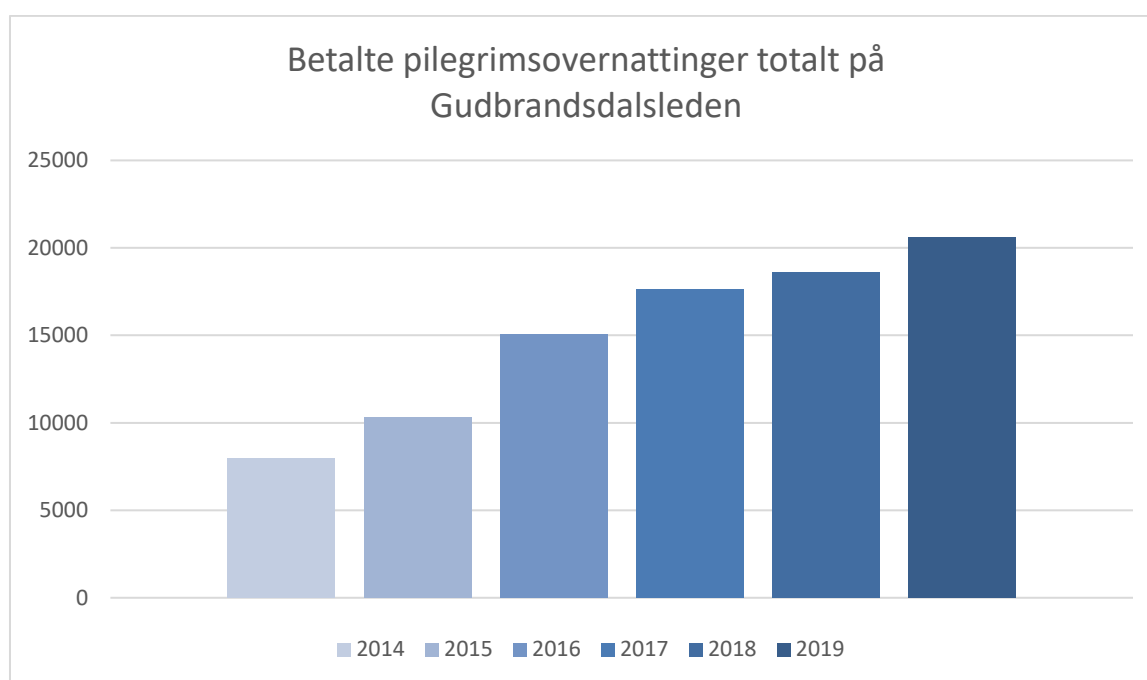
2. Overnatting på Gudbrandsdalsleden og St.Olavsleden

Mange pilegrimer vandrer langs ledene over tid. En undersøkelse fra NINA, Norsk institutt for naturforskning i 2014 med over 400 respondenter viste at pilegrimene i gjennomsnitt gått i 20 dager på sin vandring. De aller fleste pilegrimer overnatter på pilegrimsherberger, B&B, hoteller og gårdsovernatting. NINA-undersøkelsen viste at ca 18 % svarte at de overnattet i telt og gapahuk i friluft i tillegg.

Totale registrerte betalte overnattingsdøgn for Gudbrandsdalsleden og for St.Olavsleden i sin helhet er 22 881 pilegrimer i 2019. Sammenlignet med 20 275 overnattinger i 2018 gir dette en økning på 13 %. (Hotell i Trondheim utelatt)

3. Regional overnatting totalt på Gudbrandsdalsleden.

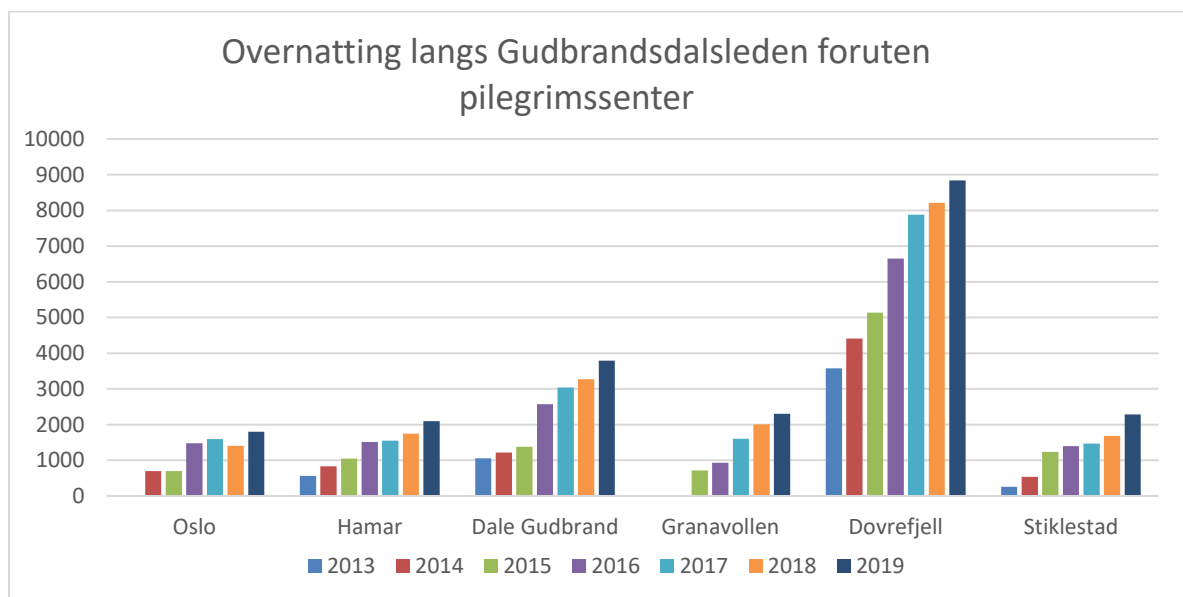
Totalt registrerte betalte overnattingsdøgn for Gudbrandsdalsleden i sin helhet var 20 601 pilegrimer i 2019, mens det var 18 588 i 2018. Dette tilsvarer en økning i antall overnattinger på 11 % fra 2018.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Oslo		700	700	1480	1594	1408	1804
Hamar	629	932	1241	2079	2182	2180	2506
Dale Gudbrand	1151	1353	1595	2798	3013	3462	3981
Granavollen			718	928	1603	2002	2300
Dovrefjell	3575	4406	5132	6651	8065	8214	8836
Nidaros pilegrimsgård	673	607	932	1119	1208	1322	1174
Totalt	6028	7998	10318	15055	17665	18588	20601

Pilegrimsleden mot Kongsvoll. Foto Mattias Jansson

4. Regional overnatting av pilegrimer i respektive region.

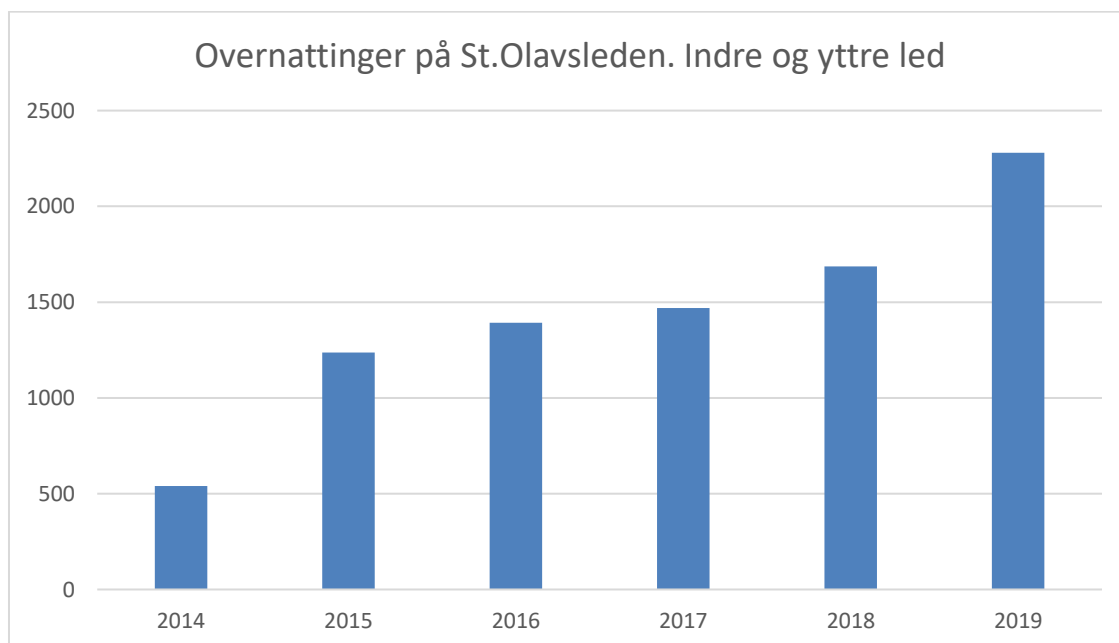

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Oslo				700	700	1480	1594	1408	1804
Hamar			559	827	1049	1511	1548	1750	2098
Dale Gudbrand	751	917	1053	1214	1380	2567	3040	3274	3790
Granavollen					718	928	1603	2002	2300
Dovrefjell	1878	3330	3575	4406	5132	6651	7880	8214	8836
Stiklestad			256	540	1237	1393	1469	1687	2280
Totalt	2629	4217	5443	7687	10216	14530	17134	18335	21108

Dette utgjør 21 108 stk eksterne overnattingsdøgn i 2019 sammenlignet med 18 335 stk i 2018 på Gudbrandsdalsleden fra Oslo i sør til Gausa i nord, samt fra St.Olavsleden på strekningen svenskegrensa til Trondheim. Tallene inkluderer ikke overnatting i Trondheim eller på de regionale pilegrimssentrene.

Mellom 2018 og 2019 er det en økning på 15 % på Gudbrandsdalsleden. Dette inkluderer Granavollen 15 % økning (kun langvandrere), Hamarregionen 20 % økning, Gudbrandsdalen 7,7 % økning og Dovrefjell-Trondheim 4,2 %.

For St.Olavsleden var det en økning på 4,6 % mellom 2016 og 2017, 14,8 % mellom 2017 og 2018, og 35% mellom 2018 og 2019.

	St.Olavsleden Yttre led	St.Olavsleden. Indre led	Totalt
2014		540	540
2015	211	1026	1237
2016	237	1156	1393
2017	286	1183	1469
2018	298	1389	1687
2019	401	1879	2280

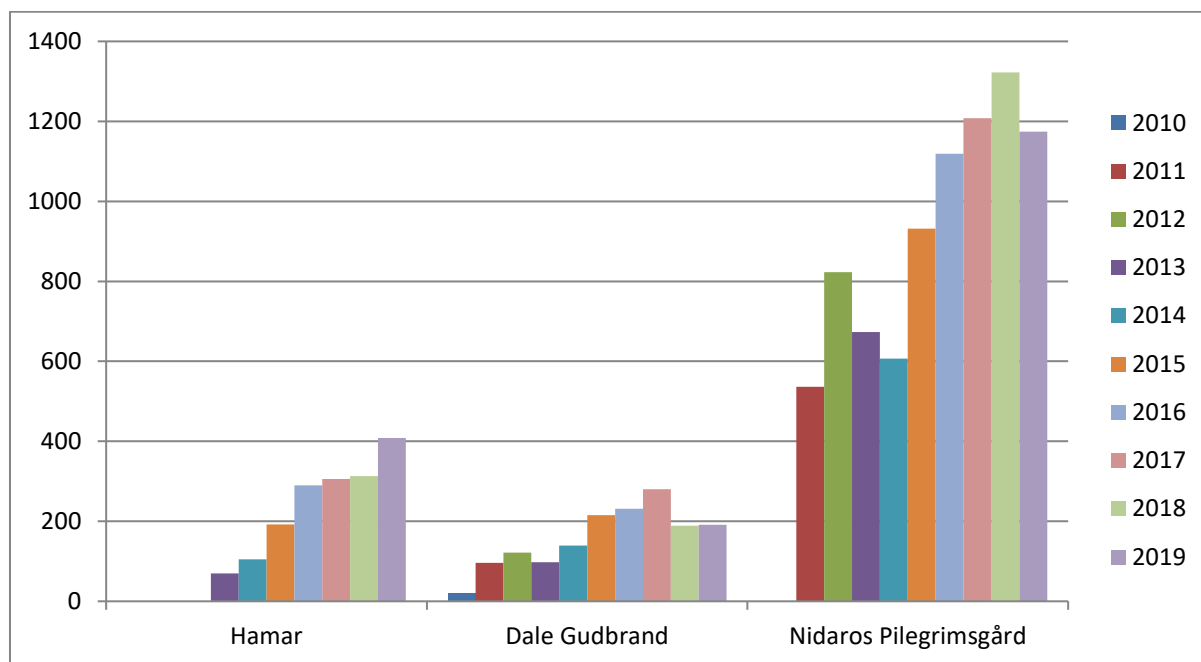

Pilegrimsvandrere i vårsola på St.Olavsleden/Romboleden utenfor Trondheim. Foto Mattias Jansson

Kommentar: I regionene Hamar, Dale Gudbrand, Dovrefjell og Stiklestad har vi flere år med registreringer og kan der se trenden i utviklingen. Det er å anta at utviklingen i Osloregionen, Granavollen og Trondheim følger den samme trenden. I Trondheim er det ikke samlet inn overnattingsinformasjon utenom Nidaros pilegrimsgård da pilegrimene er spredt på et stort antall overnattingssteder som eksempelvis hoteller som ikke fører spesifikk pilegrimsstatestikk.

5. Overnatting av pilegrimer på de regionale sentrene.

Flere av de regionale pilegrimssenter tilbyr overnatting for pilegrimer på eget senter.

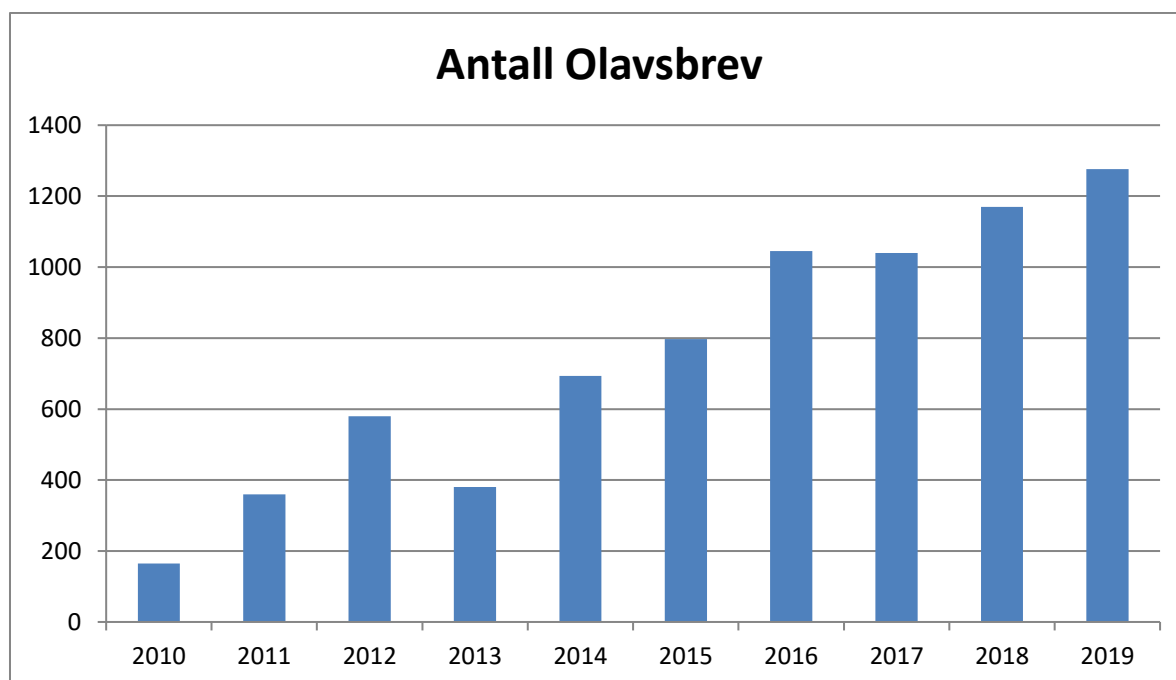

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Hamar Pilegrimssenter			70	105	192	290	306	330	408
Dale Gudbrands gard	96	122	98	139	215	231	319	189	191
Nidaros Pilegrimsgård	536	823	673	607	932	1119	1208	1322	1174
Sum	632	945	841	851	1339	1640	1833	1841	1773

For de tre pilegrimssentrene som tilbyr overnatting er det i 2019 registrert 1773 overnattinger, mens tallet for 2018 var 1841. Dette er en reduksjon på 6 %. Dette kan skyldes at Nidaros pilegrimsgård har redusert antallet pilegrimssenger på herberget.

6. Olavsbrev

Olavsbrevet er en utmerkelse for de som vandrer de siste 10 mil på en av de ulike pilegrimsledene inn til Nidaros. Olavsbrevet gis også til de som rir eller sykler de siste 20 milene.

Antall utstedte Olavsbrev økte med 12,5% fra 2017 (1040) til 2018 (1170). I 2019 hadde vi en ytterligere økning til 1276 Olavsbrev, som utgjør en vekst på 9%.

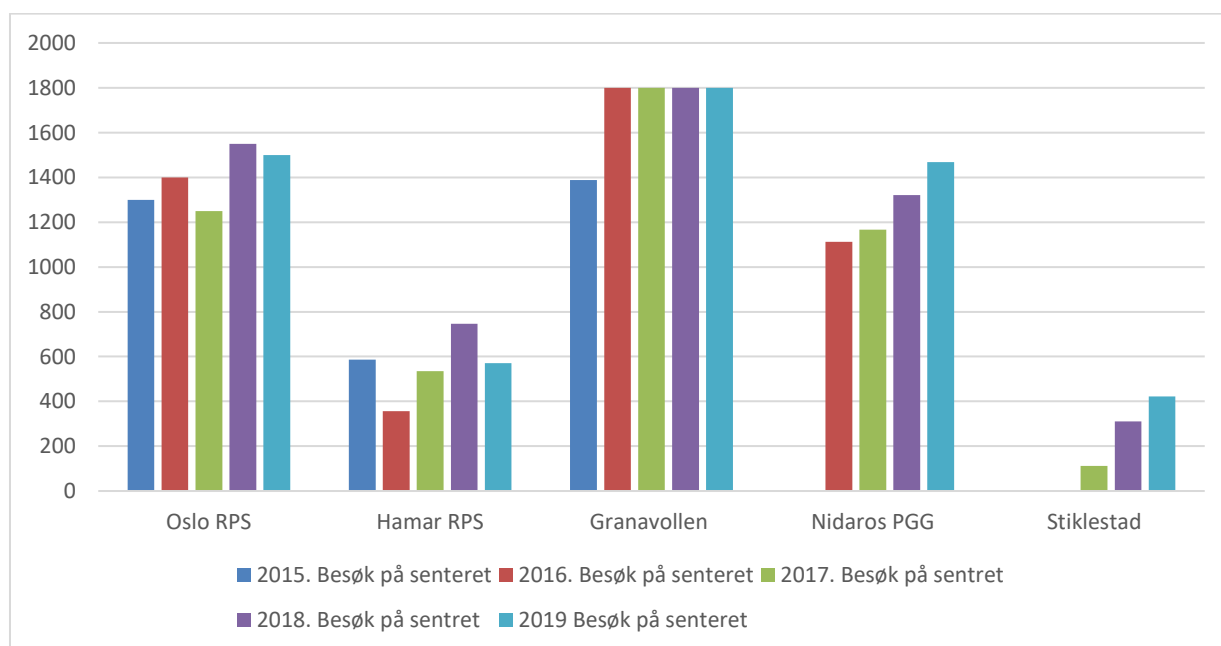
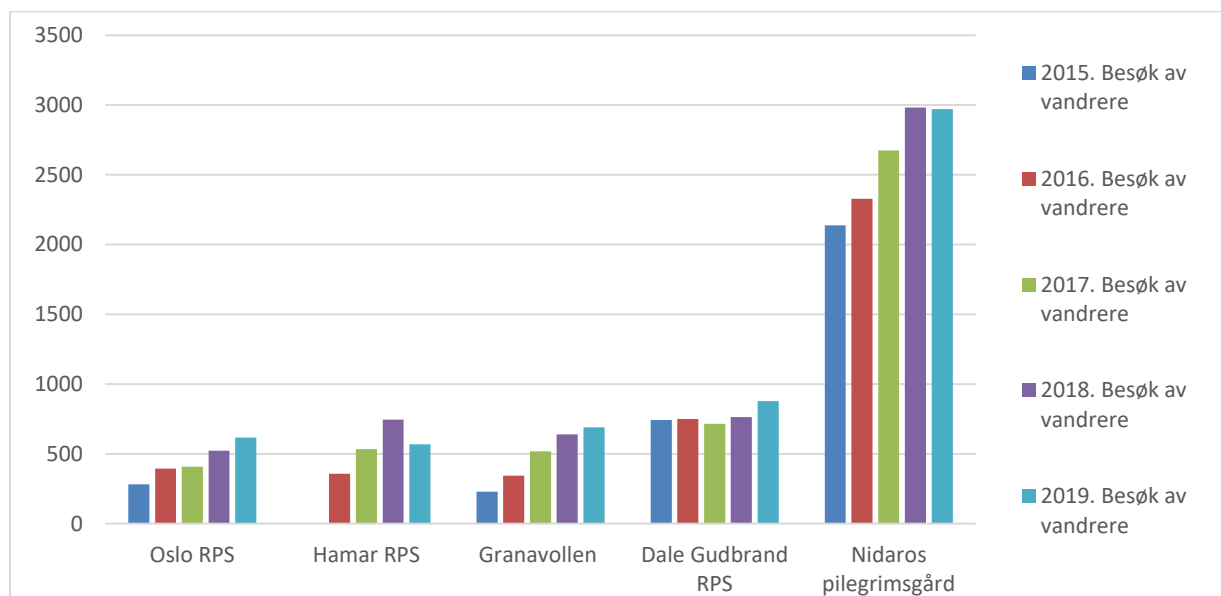
Merknad: I 2012 var det en stor enkeltgruppe med spanske pilegrimer på flere hundre personer.

	Antall Olavsbrev
2010	165
2011	360
2012	580
2013	380
2014	693
2015	797
2016	1045
2017	1040
2018	1170
2019	1276

7. Besøk på Pilegrimssenter.

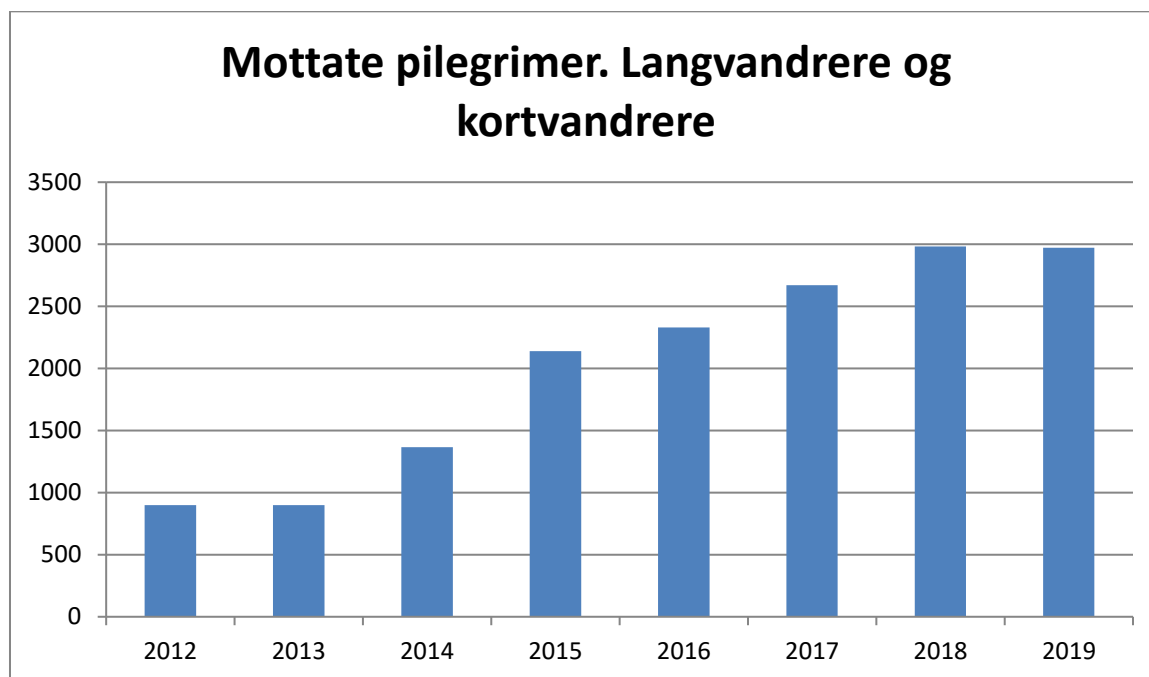
Det er mange som besøker de ulike regionale pilegrimssentrene. Mange er vandrende pilegrimer, men det kan også være pilegrimer som ønsker informasjon i forkant av en vandring, diverse arrangementer eller aktiviteter. I grafene ser vi både 1: vandrende pilegrimer, samt 2. generelt besøk på sentrene.

Merknad: Oslo RPS driver i tillegg kafe-virksomhet med sin «Pilegrimskafe». Disse besøkene er ikke tatt med i tallene, men det er tenkbart at mange av disse får en god informasjon om temaet pilgrim. I 2019 var det stor byggeaktivitet utenfor senteret i Oslo, noe som kan ha påvirket tallene negativt. Regionalt pilegrimssenter Granavollen ligger i nær tilknytning til, og i tett samarbeid med Søskekirkene, som har rundt 10000 besøkende hver sommer. Disse er ikke med i denne oversikten, men det er grunn til å tro at mange av disse besøkende også får informasjon om pilegrimsleden og tilbudet knyttet til denne.

8. Antall mottatte pilegrimer på Nidaros Pilegrimsgård

Dette er pilegrimer som har besøkt Nidaros Pilegrimsgård og blitt registrert som pilegrimer. Ikke alle pilegrimer som kommer til Trondheim og Nidarosdomen oppsøker Nidaros Pilegrimsgård, så det totale antallet pilegrimer som kommer til Trondheim er noe større enn det som vises i denne tabellen.

Mottatte pilegrimer. Langvandrere og kortvandrere	
2012	900
2013	900
2014	1365
2015	2139
2016	2329
2017	2674
2018	2983
2019	2971

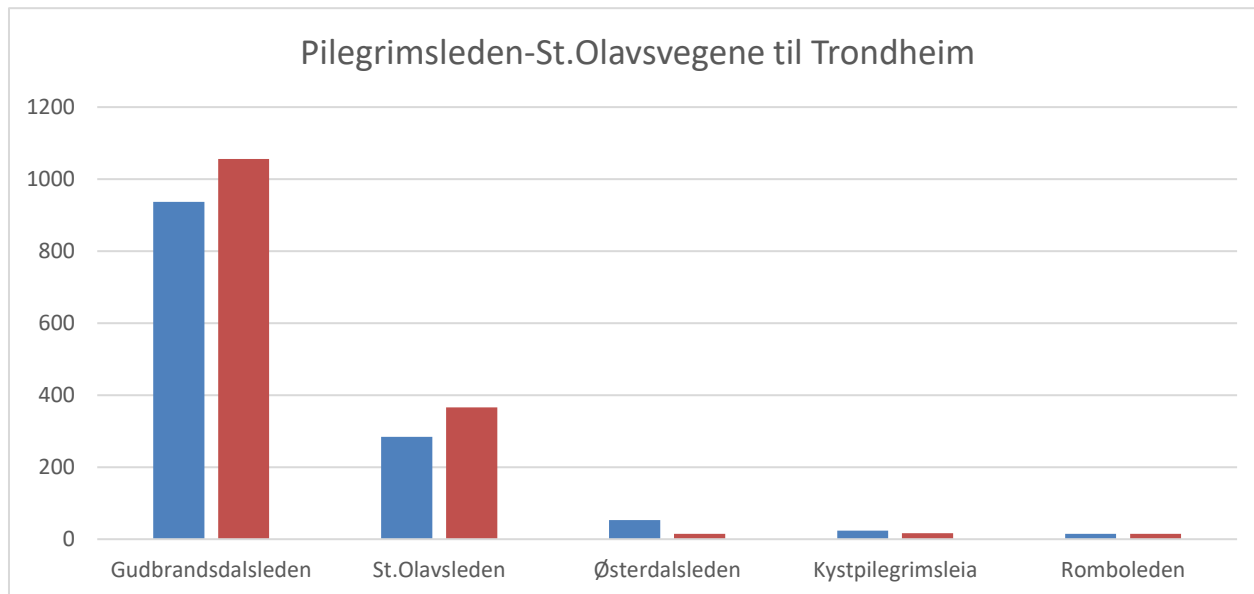

Nidarosdomen i høstsol. Foto Mattias Jansson

Fra 2012-2018 er dette en økning på 331 %. Mellom 2017 og 2018 er dette en økning på 11,5 %. I 2019 er tallene relativt lik med en nedgang på 12 personer. Noe av grunnen til denne nedgangen kan

blant annet forklares med at pilegrimspresten i Nidaros har gjennomført færre kortvandring, jfr. forklaring i punkt 12.

9. Valg av pilegrimsled for langvandrere (Minst 2 dager) som ankommer Nidaros Pilegrimsgård i Trondheim

Pilegrimsleden-St.Olavsledene til Trondheim	Antall i 2018	Antall i 2019
Gudbrandsdalsleden	941	1056
St.Olavsleden	285	366
Østerdalsleden	53	15
Kystpilegrimsleden	24	17
Romboleden	15	15

Totalt antall langvandrere til Nidaros Pilegrimsgård var i 2018; 1326 stk og i 2019; 1468 stk. Dette er en økning på 10,6 %.

Gudbrandsdalsleden hadde 71% i 2018 og 71,4 % i 2019.

St.Olavsleden hadde 22% i 2018 og 24,7 % i 2019.

Romboleden hadde 1 % i 2018 og 1 % i 2019.

Kystpilegrimsleden hadde 2 % i 2018 og 1 % i 2019.

Østerdalsleden hadde 4 % i 2018 og 1 % i 2019.

10. Nasjonalitet blant de registrerte pilegrimene:

Oslo RPS (N=618) Norge 23 % (30 % i 2018, 39 % i 2017), Tyskland 34,7 % (34 % i 2018 og 24,5 % i 2017). Nederland 11,5 % (7,6 % i 2018 og 9 % i 2017), Sveits 4,4 %. USA har gått fra 4,4 % i 2018 til 6,8 % i 2019.

Gudbrandsdalen (N=1094) Tyskland 40 %, Norge 38 %, Nederland 7,4 %, Sveits 2,7 % og USA 2 %.

Nidaros Pilegrimsgård (N= 1468) Tyskland 38 %, Norge 18 % (28 % i 2018), Nederland 10 %, Sverige 6 % og Belgia, Danmark og USA 4 % vær .

Stiklestad (SNK) (N= 422) Norge 53 %, Sverige 13,5 %, Nederland 6,9 %, Tyskland 9,5 %, og Usa 6,4 %.

11. Aktiviteter langs Østerdalsledene

På Østerdalsledene ser vi en økning i aktiviteten for hvert år. Nettverket for Østerdalsledene og Lia Gård i Rena koordinerer deler av dette arbeidet.

De rapporterer om ca 253 pilegrimsovernattinger på strekningen Rena/Trysil til Øvre Rendalen. Det er 67 overnattinger i Tolga og Os, samt 17 stykker i Melhus.

Totalt antall overnattinger på Østerdalsledene er ca: 337 stk

(Det antas at det er ca 10% overnattinger i tillegg som ikke er registrert på små herberger)

Det meldes om i overkant av 2500 enkeltdeltakere på ulike pilegrimsgudstjenester, pilegrimsarrangement og dagsvandring i regionen til Østerdalsledene.

12. Registrerte pilegrimsvandring i Trondheim med pilegrimspresten i Nidaros

Pilegrimsprest Einar Vegge har de siste årene arrangert kortere pilegrimsvandring/byvandring med pilegrimsfokus i Trondheimsområdet. Antall deltakere på disse guidede vandringene de siste årene er som følger:

- 2015: 1176 deltakere
- 2016: 1206 deltakere
- 2017: 1498 deltakere
- 2018: 1657 deltakere
- 2019: 1503 deltakere

13. Tråkkematte i Skaun

Tråkkematten teller passeringer over et bestemt sted på bakken.

I 2014 var det 1652 passeringer på 134 dager. Dette gir ca. 12,3 passeringer per dag.

I 2015 var det 1346 passeringer på 112 dager. Dette gir ca. 12 passeringer per dag.

I 2016 var det 1854 passeringer på 153 dager. Dette gir ca. 12,3 passeringer per dag.

I 2017 var det 1471 passeringer på 110 dager. Dette gir 13,3 passeringer per dag.

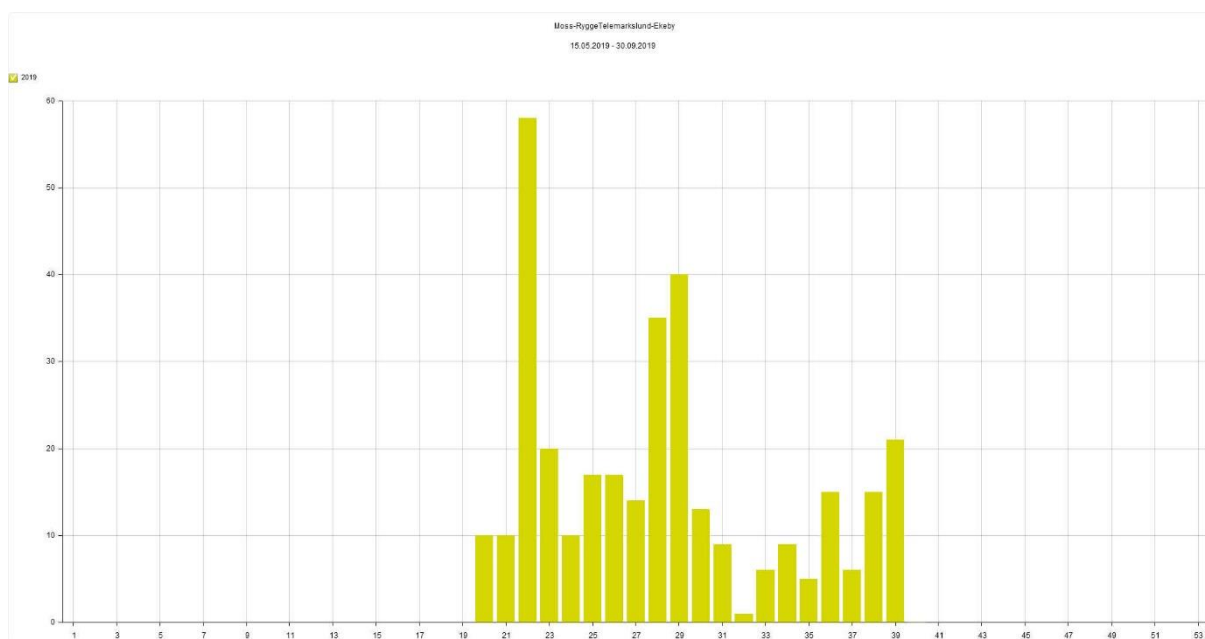
I 2018 var det 1864 passeringer på 113 dager. Dette gir 16,5 passeringer per dag.

I 2019 var det 1809 passeringer på 139 dager. Dette gir 13 passeringer per dag.

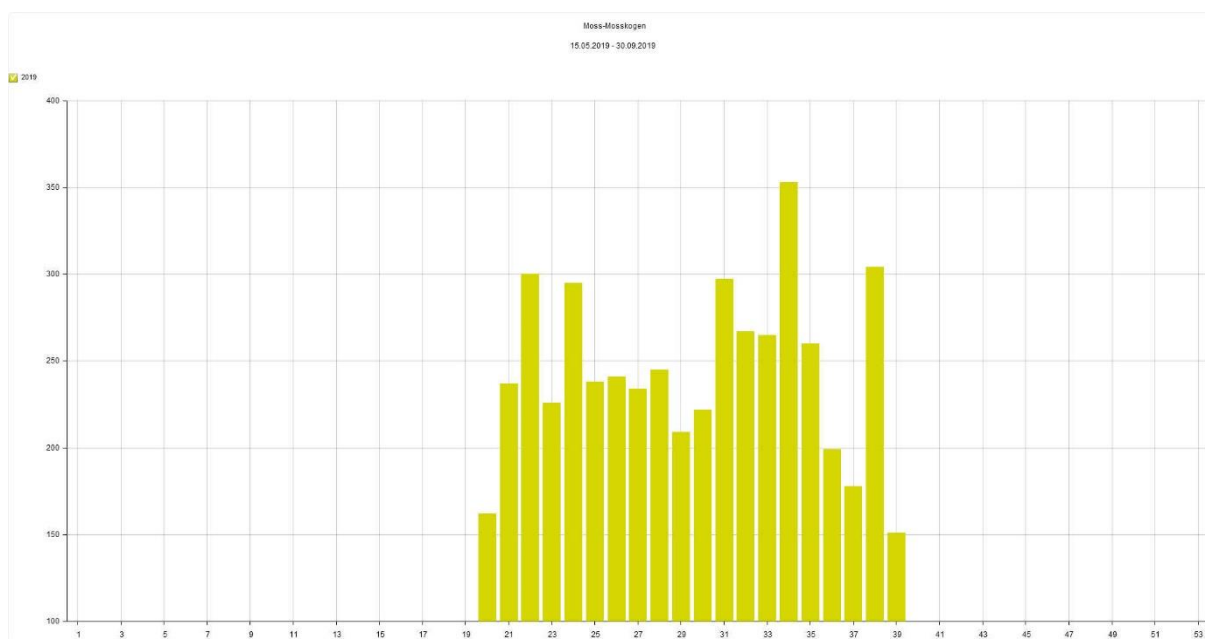
14. Eco counter tellere på Pilegrimsleden.

Nasjonalt Pilegrimssenter har plassert ut elektroniske tellere som registrerer ferdsel på Pilegrimsleden. Disse tellerne registrerer den totale bruken av Pilegrimsleden, også av andre vandrere. Tellerne registrerer passeringer mellom kl 06-23 på dagen. Det innebærer både vandrende pilegrimer, samt pilegrimsledens potensial som kulturell vandringsled for friluftsliv og rekreasjon. I denne rapporten er registreringene mellom 15 mai til og med 30 september tatt med.

Teller 1. Rygge-Telemarkslund 331 passeringer derav 62 % mot Nidaros.

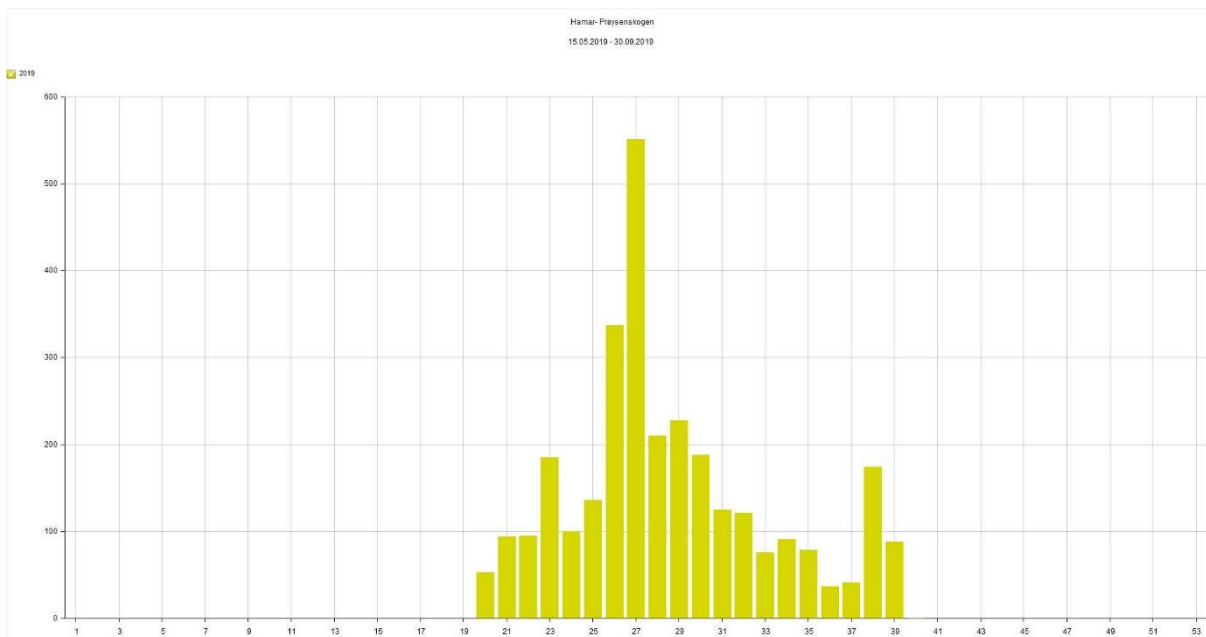
Teller 2. Moss- Mosskogen 4883 passeringer derav 55 % mot Nidaros.

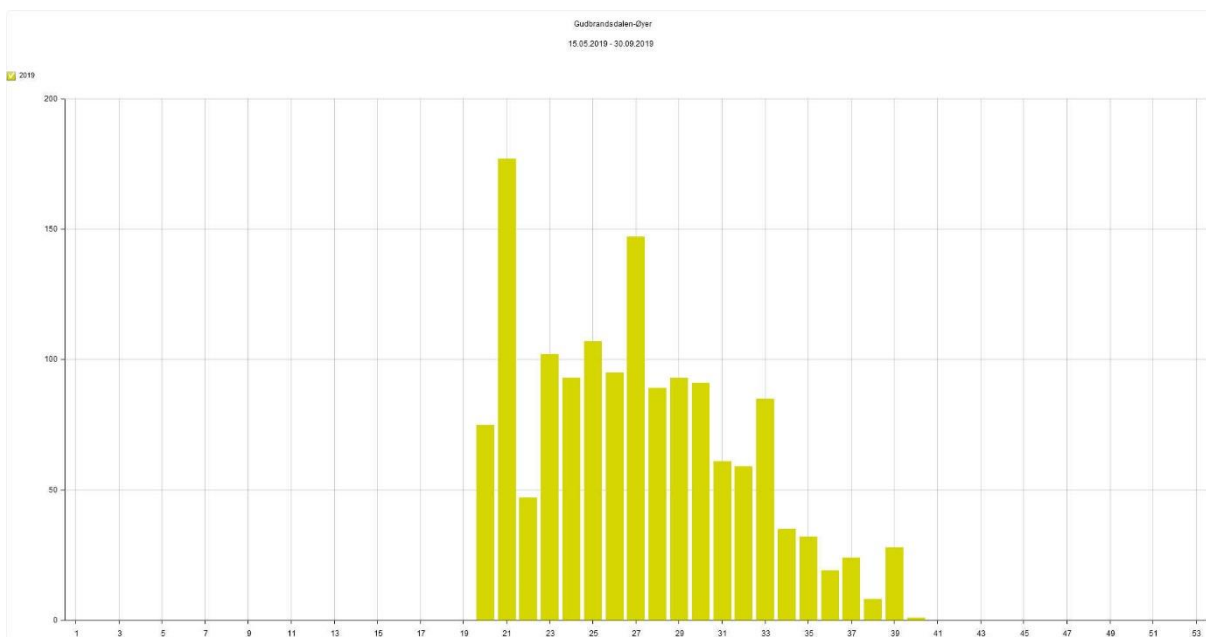
Teller 3. Eidsvoll. Tellingar ødelagdt grunnet vegetasjon langs stien som forstyrret telleren.

Teller 4. Granavollen-Høgkorset. Tellerdata negativt påvirket av byggevirkksomhet med kunstinstallasjonen «Tankested» som er i nærheten.

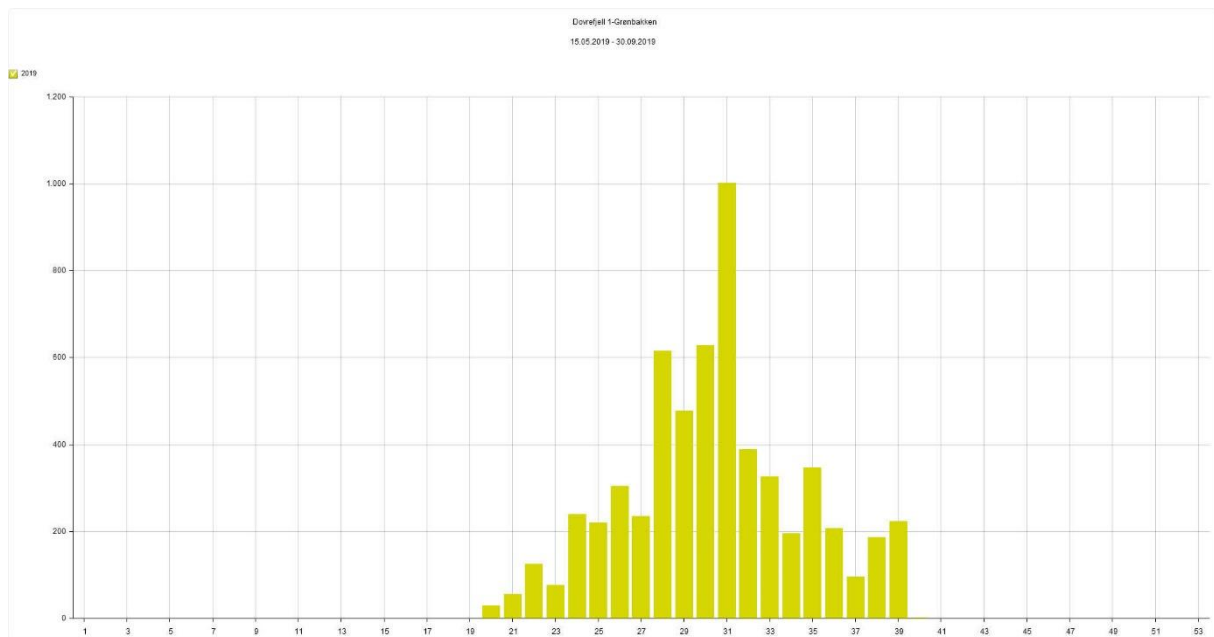
Teller 5. Hamar-Tokstadfurua. 3009 passeringer derav 67 % mot Nidaros.

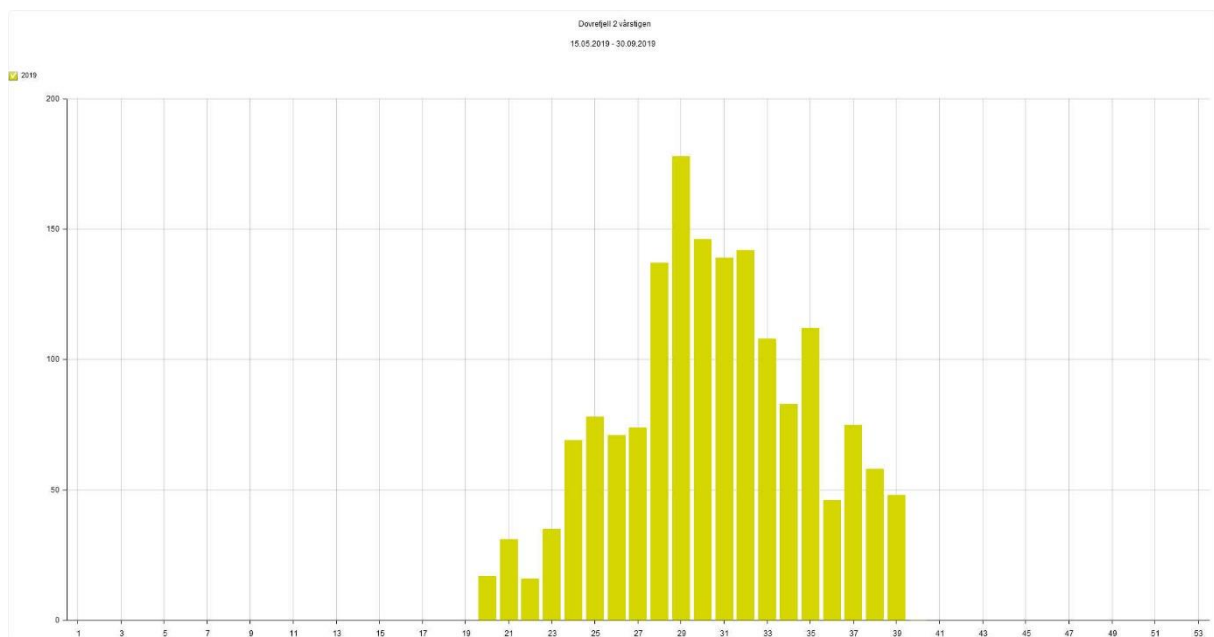
Teller 6. Gudbrandsdalen-Øyer. 1468 passeringer derav 81 % mot Nidaros.

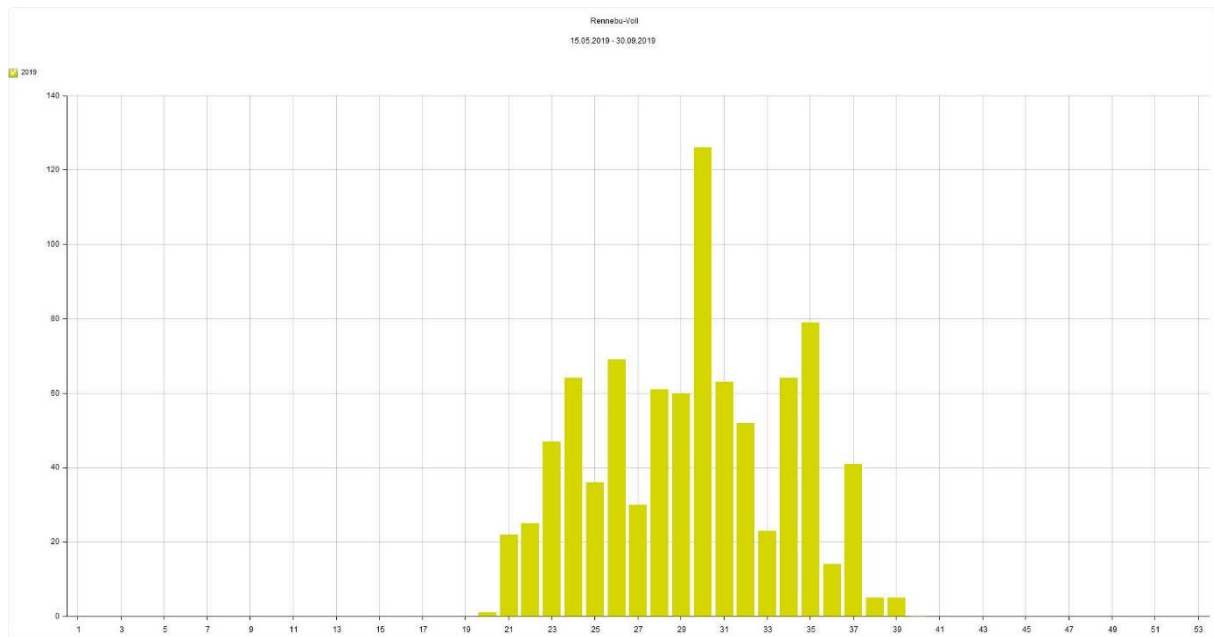
Teller 7. Dovrefjell-Grønbakken: 5977 passeringer. 66 % mot Nidaros.

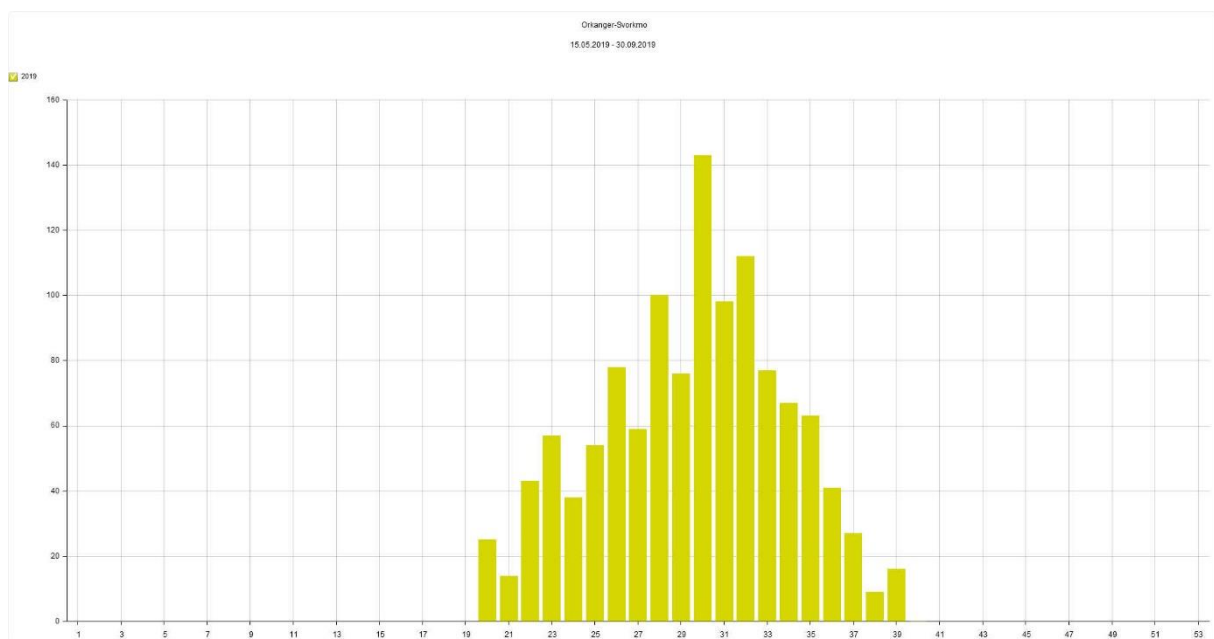
Teller 8. Dovrefjell- Vårstigåa. 1663 passeringer. 75 % mot Nidaros.

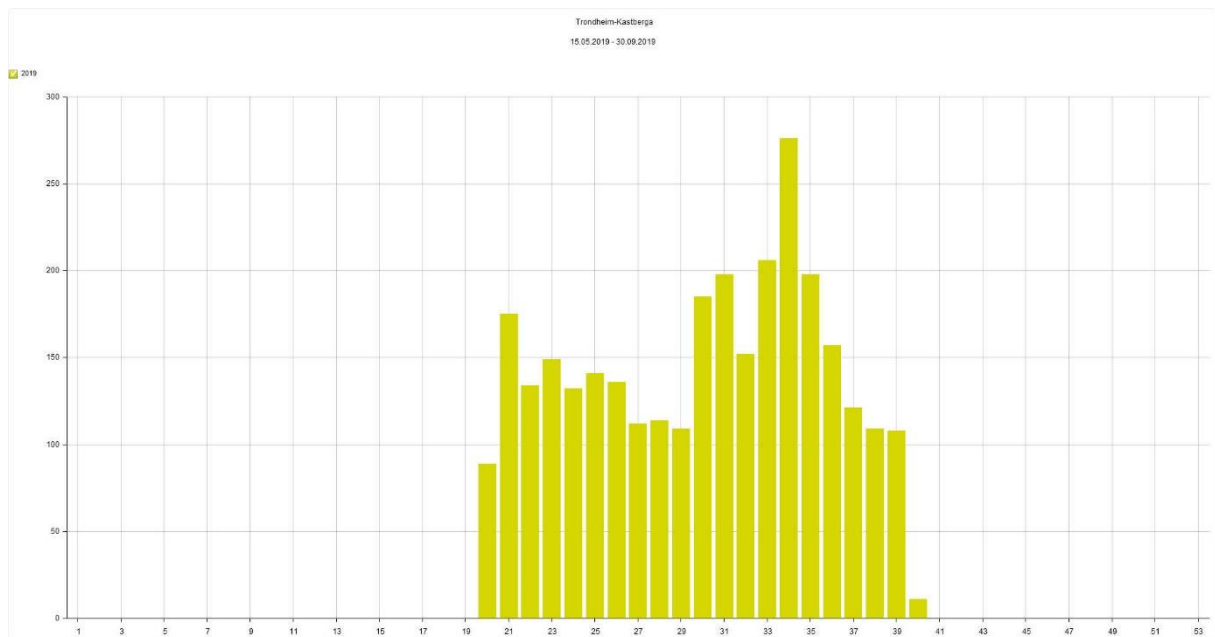
Teller 9. Rennebu-Trondplassen. 887 passeringer derav 86 % mot Nidaros.

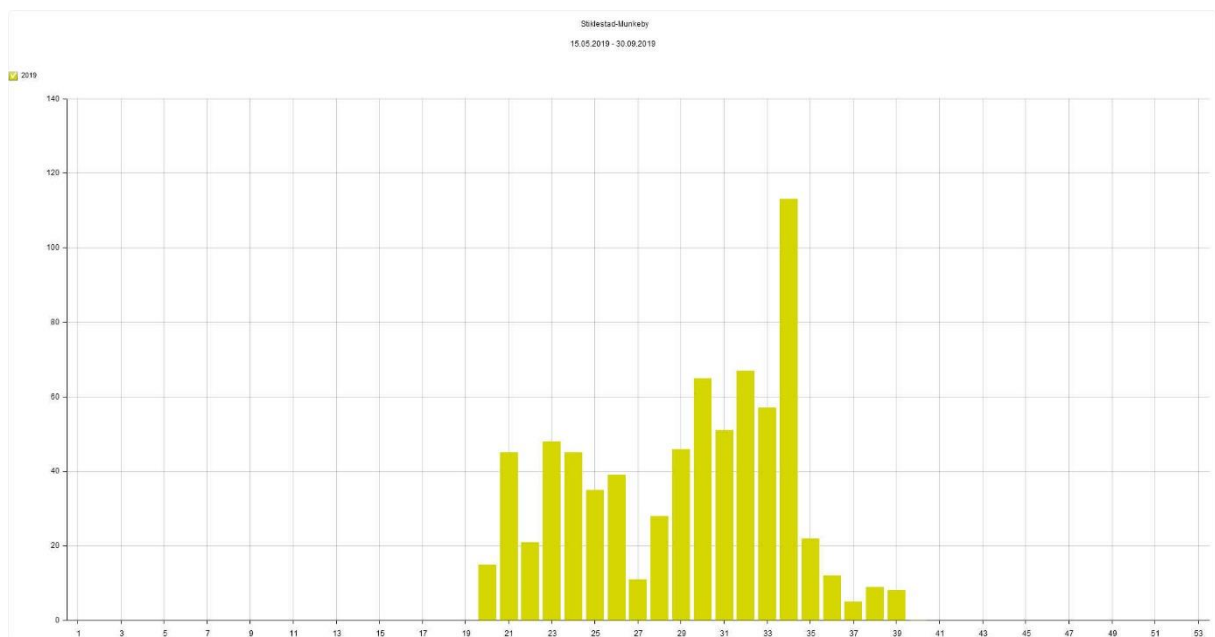
Teller 10. Orkanger Svorkmo. 1197 passeringer derav 88 % mot Nidaros.

Teller 11. Trondheim-Kastberga. 3012 passeringer derav 72 % mot Nidaros.

Teller 12. Stiklestad-Munkeby. 742 passeringer derav 70 % mot Nidaros.

15. Andre aktiviteter.

Det foregår mye pilegrimsrelatert virksomhet i Norge og denne statestikkrapporten er ikke uttømmende. Ulike aktører i landet har mange flotte arrangementer og vandringer på de ulike ledene. De regionale pilegrimssentrene arrangerer eller medvirker på festivaler, pilegrimsgudstjenester, foredrag og arrangementer med basis i de 4 pilarene for pilegrimssatsingen; kirke, miljø, kultur og næring. Det arrangeres mange dagsvandringer med konfirmanter, lag og foreninger, likeså pilegrimskafe.

De regionale pilegrimssentrene i Oslo, Granavollen, Hamar, Dale Gudbrands gård, Dovrefjell, Trondheim og Stiklestad har utarbeidet egne årsrapporter der totaliteten av aktiviteter på en god måte er presentert.

Rapporten er sammenstilt av Mattias Jansson, Nasjonalt Pilegrimssenter

Tallene i rapporten bygger på årsrapportene fra de regionale pilegrimssentrene, og gir et godt bilde på utviklingstrekkene og aktiviteten langs de mest brukte pilegrimsledene. Det er fortsatt aktiviteter og tiltak som ikke fanges opp av dagens kartlegginger, og vi jobber med å forbedre rutinene knyttet til registrering og statistikk.

Nidaros Pilegrimsgård har i tillegg en egen detaljert rapport knyttet til mottatte pilegrimer i Trondheim.

Nasjonalt Pilegrimssenter.
Bispegata 11. 7012 Trondheim
post@pilegrimsleden.no
+47 73 89 08 00

